

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szechenyi tér 2. Telefonszám 124

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hónap 1 K 80

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hónap 2 K 40

Lemondott az orosz hadügyminiszter.

Péterváron. A Reuter-ügynökség jelenti: Szavikov hadügyminiszter lemondott, mert nézeteltérései támadtak Kerenszkekkel politikai kérdésekben.

Békevágy Angliában.

Berna. Londonból jelentik: Bonar Law, az alsóházban kijelentette, hogy a miniszterelnökhöz 221 ezer 617 aláírással ellátott feliratot intéztek, amelyben a külügyminisztert felszólítják, hogy a békét azonnal kössék meg. Bonar Law közlését az alsóházban tudomásul vették.

Uj olasz támadások.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Ma dél óta az Isonzó egy részén új olasz támadások vannak folyamatosan. Ezeket kivétel nélkül visszautasított. A Karaszton nyugalmat állt be.

Német hivatalos jelentés a keleti harctérről.

A Duna mentén Smorgonnál Lasknál. Tarnopolnál, a Pruth és a Moldva között, továbbá az eitezi völgyben időnként feléledt a tűzérsegi tűz.

A békeakció döntő napjai.

Huysmans nyilatkozata.

Ma éjszaka érkezett meg az a hír, hogy az angol szocialisták többsége elhatározta, hogy részt vesz a stockholmi konferencián. Amikor ma reggel erről Huysmansat értesítettem, arca megvilágult az örömtől és kijelentette, hogy az angol szocialista párt új határozata abszolút döntő a konferencia ügyére és a béke nézve. Az angol szocialista párt határozatától telték a többi országok szocialista pártjai is fegyvévé, hogy képviseljük-e magukat a konferencián.

— Ezért — ugyemend Huysmans — üdvözölném kell az angol munkásságot elvtársi magatartásáért. Ma különben táviratot kaptam a francia Censeil de Travail választmányától, amelyben értesítették, hogy a francia elvtársak nagy számban érkeznek ide.

Huysmans most egy eddig ismeretlen tényről közölt véleményt, ami világos vet arra a mozgalmra, amelyet az angol munkáspárt a béke ügyében kifejtett. Azon az értekezleten ugyanis, amelyet legutóbb Lloyd George, Sonnino, Bonar Law és Ribot tartottak Londonban, az utóbbiak a konferencia ellen voltak, Lloyd George ellenben mellette nyilatkozott. Mifután azonban látta, hogy egyedül áll, nem akart tovább küzdeni.

Politikai helyzet

A kormányban semmi változás nem történik; a főispánok ily köriratot kaptak, a melyben meg tudhatják, hogy állásukat nem kell kormány rendelkezésére bocsátaniuk, minden formavág nélkül megmaradhatnak kivételükben.

Wekerle Sándor miniszter elnök a mai napig még nem keresett érintkezést a munkapárttal, így Tisza híveit még a kétség és reménység hullámai hányják-vetik.

Az új választások lehetőségének híre keltette a legnagyobb izgalmat a munkapártban, mert Wekerle jeltét éppen annak tulajdonították, hogy a választások nélkül való kibontakozás nyomult előtérbe. Ebből az ábrándból a választójogi blokk dőlésén elhangzott nyilatkozatok győgyították ki a reménykedéseket.

A belpolitikai eseménytelen sége okozza, hogy a politika körök figyelme a külpolitikai események felé terelődik. Az érdeklődésnek váratlanul közzéges anyagot szolgáltat a német császárnak a liandriai fronton mondott harcra beszéde, a melyben a végsőig való harcot hirdeti és a német birodalmi kancellárnak az a kijelentése, amely azt bizonyítja, hogy a kancellár a béke kérdésében nem állja a többségi pártok bekehátározatát.

Természetesen vannak a magyar politikai porondon is olyanok, akik szívesen toposolnának a német császárnak, és kancellárjának, és azokon csőre léken tartja őket a búrát közhánguát. A függetlenségi és 48-as párt soraiiban viszont igen nagy elkedvellenedést okozott mind a két beszéd. Egészen bizonyos, hogy az országgyűlés megnyitásával alkalmas találnak a párt részéről a rá, hogy ezekre a beszédekre a béke érdekében visszhangot adjanak.

Makói gyermekek halálos katasztrófája.

Anyjuk szemeláttára belefelladtak a Marosba. - Anyjuk is majdnem belefelladt a vízbe.

Megrendítő tragédia játszódott le tegnap délután a Maros parton. Két testvér lelte szörnyű halálát a Marosban. Anyjuk szemeláttára veszték a vízbe a midőn anyjuk segítségülre sietett őt is elnyelték a hullámok csak az edzési cselmekesek tudták kimenteni a már már fulladó asszonyt. A borzasztó tragédiáról tudósításunk következő:

Vasárnap délután a maros tulsó partján a valaményesben az úgynevezett „Halesz“-ben dolgozott Cséván Imréné, Alina-utca 5 sz. alatti lakos. Vele volt két gyermeke a 12 éves Irma és a 14 éves Éva. A végzett munka után haza felé tartáltak, egyszerűen megállt a fiú, hogy bizó megfürdene a Marosban. Édes anyja nem tiltakozott ez ellen, mert hisz ez napirenden volt. A mindennapi munka után igen csak megazoktak fürdőni a Maros vizén ott csak a szűz maros szűz szentek szentek azon a részen fürdőni. A kis fia levelezett s egykét lere ott lubickolt a vízben. Hogy hogy nem lejjebb me részkedett a szerencsétlenül egy úgynevezett (kábik gödörbe jutott. A fiúcska nyomban észrevette, hogy halálos veszedelemben került a kétségbeesetten kiáltott segítségért.

A fiúcska segítség kiáltásair, a nagyobbacska leány elszántan belevetette magát a habokba, hogy kimentse a fiúcskát, amde őt is elnyelték a habok. Most már ketten kerültek halálos veszedelemben. Mindketten kétségbeesetten sikoltoztak segítségért.

A boldogtalan anya mikor látta gyermekei halálos veszedelmét, belevetette magát a Marosba, hogy kimentse gyermekeit, amde őt is elnyelte a

felekellen mélység. Ekkorra már észrevették a tulsó parton dolgozó emberek is a veszedelmet a cselmekes ugervá edaeveztek a veszedelem színe helyére. Későn érkeztek, már csak a fudakló anyát tudták kimenteni. Kifogták a két testvért is, de mindkettő halott volt.

A boldogtalan anya mikor látta maga mellett, két győnyű gyermekét holtan, csak nagy nehézség lehetett vissza tartani attól, hogy bele ne ugadjék a Marosba.

Hazavittek a szerencsétlen természet, akit alig lehet lecsillapítani. Őjeng még láj dalmában.

A boldogtalan véget ért gyermekek edesapját, a román fronton harcol, távira világ értesítések családja remes katasztrófájáról.

A szerencsétlen anyának még három gyermeke maradt. A borzasztó véget ért gyermek két hetet napot temet. Szörnyű tragédiájuk örösi részvétet keltett mindenféle.

Becsületos nevet ad a király az elesett hősök menyasszonyainak és törvénytelen gyermekeinek.

A holnapi hivatalos lapban két nagy szociális jelentőségű királyi kézirat jelenik meg. A király elrendeli, hogy a háborúban elesett hősök jegyzékéről kéri, hogy elesett vőlegények nevét egy viselhesék mintha férjük lett volna. Az ilyen kérelmek elintézése ügyében az igazságügy miniszter és a honvédelmi, illetőleg had-

ügyminiszter együttesen fognak eljárni. A második királyi kézirat elrendeli, hogy amennyiben a háború során elesett, nyomtalanul elhalt, vagy sebesülésében katonáknak miatti ő a fronton harcoltak, itthon törvénytelen gyermekek születtek az anya kérheti, hogy a gyermek atyja nevét viselhesse. E kérelem teljesítése akkor is, ha az apa soha sem fejezte volna ki gyermeke törvényesítésére vonatkozó szándékát.

Az spa olyan érdemeket szerzett a fronton a kaza védelmében, hogy gyermekével szemben való gondatlansága megbocsáttassék. Kivételt képeznek az olyan esetek, mikor a kérelem teljesítése különös erkölcsi akadályokba ütközik.

János bátyám méltatlankodik.

Főkaptam a legelső vonatára, amely arra vitt le, a szép Alföldre, ahol az aranyhalász meg a fehér cipő, a délihab, meg az araszos szalonna terem. Kifogtam gyomerral, az alföldi magyar keszka minden falujáért lázasan dobogó szívvel nyitottam be János bátyámek portájára, ahol a Bedri alig ismert meg, olyan sovány lettem, viszont én is alig ismertem rá a Bedri, olyan jó husban volt, annyira megemberedett. Majdnem megugattuk egymást.

János bátyám épen azzal a százferentes csizmával bajlódott, amit még a háború előtti csináltak az anye forintért. Nem akart a lábára menni, annyira megvastagodtak a János bátyám meggó husesz lapai: aztán a lábujjával gyúlt meg a baja, nem akarta beérni, annyira megpecakosodott, amióta az ánglius kihozott. Szidta is a csizmadiát, meg a szabót, aki egyebet sem tesz, csak a paraszti népet nyuzza, csak le az álla!

— De pápista ezinden vagy, öcsém — sajnálkozott rajtam.

— Hja, János bátyám, a pesti levegő... Hanem kedves bátyám ugyancsak megvastagodott.

— Hjah, kedves öcsém, az a jó fausi levegő...

— Hová, hová?

— Főlnézek majd a község-házára, megtudom, hogy kifizéle uri huncutság készül már megint ellenünk. Azt mondják, hogy nem szabad a gasonát eladni, hanem majd rekvirálják, az apjuk ide-odáját. Nem elég, hogy maximálnak, hanem még rekvirálnak is.

— Bizony, bizony. Hát Zuzsa néném?

— Most ment be a takaréka.

— No persze, muszáj kama tot fizetni.

Kamatot? Mit gondolsz, öcsém, hogy én adós ember vagyok?

— Háború előtt volt egy kis ángria a földem. Emlekezem rá, hogy a kamat miatt sokat szánkodott János bátyám.

— Hjah, öcsém, az háború előtt volt, de azóta már egy kis földet is vettem.

— Hát akkor mit keres Zuzsa néném a takaréka?

— Hát a baj, a baj. Volt egy kis fölösleges pénz a háznál, azt vitte be, nehogy itthon lába kaljen, mert zsidány világ van most.

— Kerálm-e azért egy kis karapivaló?

— Nagy fát szegatsz. Retenté módon sanyargat beunket is ez az állapot; csoda, hogy éhen nem pusztultunk.

Csakugyan: alig tudott János bátyám előhapparászni egy kis zenkát, egy kis száraz kolbászt, egy-két kilényi szalonnakát, egy fél hideg rántott csirkét, egy kis turót, vajjat, gyümölcsöt, meg egy kanca csó horecskát. Bizony meg láttam, hogy a falem is kétfelé állt tőle.

— Egyél öcsém, most nincs több, még nénéd haza nem jön. Ez a kutyá háború beunket is megsanyargat. Persze, nálatek is nagy a drágaság. A zsidók csinálják öcsém, a zsidók.

Épen most fordult be a kapu egy zsidó: a marhakupec. Szinte sirva kérte János bátyámat, hogy azt a nyavalyás berjut adja oda 900 kerensért, de János bátyám az 1000 kerenséből nem engedett.

— Ezt is csak azért adom anyiért, mert fogytán van a takarmány. Muszáj potom áron elvesztesgetni.

— Aztán egy kis tejért jöttek. János bátyám nem rös

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban
Kapható: Pallagi-otja

telte a szelget, beszaladt a kamrába és ki is mért néhány liter tejet hatvan krajcárjával. Hja, drága a takarmány.

— Egy kis gabonája csak marad János bátyámnak? Az a kutya rekvirálás csak nem hagyja árcen a kamráját?

Az öreg hamiskásan meséj gott.

— A kamrámat igen, de a veremmet nem,

— Hát aztán hol a verem?

— Azt még az apám lelki nek sem mondom meg.

— Gabonát adott már el?

— Hegyis adtam volna.

— Maximális áron?

— Belend kérdés! Ugy adtam oda, ahogyan vették, és úgy vették, ahogyan adtam.

Hát a borral hogyan állnak?

— Kemiszut. Nem termelt annyi herdém, mint amennyi borom készül. Muszáj elkötyvetésként a mustot 4 koronájával literjét. Huncutek ezek a zsidók, nem adnak többet érte.

— Hát a kercesmáres hogy méri?

— Az is huncut, mert át koronán alul az istennek sem adja.

A kercesmáresokon is jó sort szidott János bátyám. Aztán a pestiekre került a sor.

— A lelkeketek sok éhenkérés, ti is csak a szátokat jértajátok, de nem tudjátok hogy mennyi bajjal él a magamozára szegény ember.

Zsuzsi néni megérkezett és mindjárt aprószag tisztításához fogott, mert hát csak enni is kell valamit, hogy az ember yken ne vesszék. Estére lesz ugyan egy kis birkaprikás, adleg kalács meg hideg szőlő ge hát ostig csak nem éssay aralhatjuk magunkat.

— Aztán meddig tart még a háboru, ccsém.

— Ma így folyik, akkor el tarthat még vagy tíz esztendőig.

János bátyám megnyugodot.

— De aztán ne tovább. Ezt Ezt a tíz esztendőt még kibírjuk valahogy.

NAPI HIREK

— A tanfelügyelő előléptése.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Micsák Márton kir. h. tanfelügyelőt a VIII. fiaszési osztály 3-ik fokozatába léptette elő. A dérek tanfelügyelő jól megérdemelt előléptése ismerésel és tisztviselési nagy szerepében úszinte és ezáltalán érdemeit kellett.

— Tanító választás. A makói gör. kath. egyházi érdemes dérek tanítóját 57 évi tanítossedás után a megérdemelt nyugalmába vonult. Juhász György munkálkodására visszatértek, meg rövidesen, midőn megemlékesnek azokról a dérek öreg tanítókról, akik mesztanában évtizedes munkásságuk után az év végén nyugdíjba mentek. Most csak annyit írunk meg, hogy a gör. kath. egyházi helyébe Gyermán Mihály gárdabral tanítót választotta meg egyházzag.

— Jótékonyág. Füleki András Szegedi-utcai lakos a hadbavonultak árvái javára 10 koronát adományozott.

— Javító vizsgálatok. A polgári lányiskolai javító vizsgálatok augusztus 29 én szerdán d. e. 8 óráig tartanak a főgimnázium II. emeleti tantermeben.

— Iskolai értesítés. A referendátus iskolákban a beiratás szeptember 1, 3, 4, 3. napjain történik. A tanítás a 6-án tartandó ünnepélyes istentisztelet után kezdődik. A beiratáshoz a múlt évi értesítő könyvecské elhozandó, az I. és II. osztályba iratkozók anyakönyvi kivonatot, vagy születési tanúsítványt kötelesek magukkal hozni. Az esetleges felmentést kérők felszerelt folyamodványa Berecki László isk. elnökhöz, vagy Cirbus István igazgató tanítóhoz szept 8-ig beadandó.

— Kaszálló haszonbérbeadás hírdetmény. Makó város tulajdonát levő a szegedi és lelei ut közöli csateras part a f. évi október hó 1-étől kezdődő 10 évre kaszállásra a f. évi szeptember 6-án d. e. 8 órákor a szegedi affélon megtartandó árverésen haszonbérbe fog kiadati. A szerződési feltételek a helyszínen fől fognak olvasatni.

Színház.

Kék Réka bemutatója. Zajos sztélye volt ma a színházunk, Horog Ferenc óriási sikerű darabjait a Kék rékát mutatták be nagyon jó előadásban. A szereplők valamennyien kitettek magukért, de különösen sok tapsot kapott K. Pintér Irma, Kényes Margit, Hídvégi, Ronai és Komlós Vilmos

akik már megjelenésekor is tapsot fogadtak. A „Kék réka” ma meggyásodóer bizonyára ma is szűfolt ház előt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmel.

142. fejezet. (1977)

A gyermekgyilkos.

— Az nem áll! hadonászott kezével a kapitány. Apja, anyja nevét is beírják, vagy legalább az anyjéét. Ha a gyermek most két hónapos, akkor a gyermek körülbelül júlusban született. Igaz-e?

Berta kénytelen-kelletlen igent

bőlintott fejével.

— Ez alapon kérdést intések Velencébe... mondá a kapitány és jól Bertára nézett.

Látta, hogy összereszent.

— Baj van! gondóá magában Berta. Alighanem tudósítás jött Velencéből a gyermekről.

— Nos? kérdé a kapitány, mit szól ehhez?

Berta hallgatott.

— Vagy talán még az lenne a legjobb, ha magát a gyerekkel együtt Velencébe árpodálnám! telte hozzá a prefektus.

Ezre felriadj Berta. A kapitány észrevette, hogy az elevenre tapintott a aré yessen neki látott, hogy őt szerekba szerítse.

Folyt. köv.

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű lényesítő gazdaközösséget, hogy az 1917-18 évi fedezetet idősakra érvényes PÉNYÉSZPÁROSÍTÁSOK a tájfajta szövetség helybeli telepházak udvarán

augusztus 29-én, 30-án és 31-én fognak megtartani.

Párosított kancák a m. kir. földművelésügyi Miniszter U: 1916. évi augusztus hó 23-án kelt 5386-II a sz. rendeletét értelmében a hadiszolgálatra való igénybe vélsinél ismétleg visszatartanak.

Pótpárosítás az ideán nem lesz!

Eckhardt Vilmos.

a Makói Gazdasági Egyesület elnöke.

Aratógazdalmi részvényi társaság Makó.

Deák Ferenc-utca 12. szám alatt.

SÜRGÖNYCIM: MANDL MAKÓ.

TELEFON: 48. SZÁM.

Vásárolunk hagymaféléket és mindenféle magvat a legmagasabb áron.

Eladunk zsákot, valamint kukorica töréshez igen alkalmas nemes füzvesszót, talpon kislánconként.

HAGYMA

valamint mindennemű fészék és gyümölcs szállításra különösen alkalmas

Lóoládák

csakly vagon tételekben irance foladé vasutállomás vagonba szállítva, nagyon jutányos áron kapnak. Minőségük kétféle mértékben 50 kg. tartalommal megtekintésük a Makói Független Újság kiadóhivatalában. Érdeklődők forduljanak oda.

SZI. László Pihenő-Fürdő Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévíz források természetesen forróbban 42°C, kénes hőforrásnál pedig 300 év óta használatuk bizonylatos gyógyhatású kénvagyó és más gyógyhatású anyagok ellen.

500 helyes fürdőhely közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás és minden telephely és az összes szobákban. Nagy-szobákban nyári uszoda 25°C folyton befolyó forróvízzel, uszítás, napfürdő, homokfürdő. Fürdőszobák: kád az igazgatóig:

Kamuzik Alina, a fürdő birtokosa

Eladó földek a városcsátit

Verebesben 6 hold,
Birkásban 2 "
Békényben 1 "
Értékemléki lehet:

Iritz Miksánál.

Eltemetőhátsó vállalat.

KISS KÁROLY

eltemetőhátsó vállalat.

Temetési rendezést a leggyorsabbtól a legpompásabb kivitelig pontosan és jakságra azen végez. Ravatalozások pontatlan rendezéssel. Ere és fakoporsó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Marhabőrt,

szőrbőrt, juh bőrt, nyul bőrt, bányabőrt, melkőbőrt és mindenféle bőrűket és gyapjút, a legmagasabb napi árban vesznek.

Löwenstein Armin

Béak Farkas- u 48 szám.
Fácsonka bormérés mellett.

Legjobb minőségű Gyoroki és Ménosi

fehér- és vörös barok, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai vörös és Szent István dupla maláta sör kicsinyben és nagyban

Iritz Sámuel özv. sógnél kapható.

Félix-fürdő

Nagyvárad mellett) 49% természetes forrás, ruma: kalcium és kalcium ellen le jobban javulva. - Uj be rendezés, villanyvilágítás, vízvezeték, hidegvízvezeték és napfürdő. Mellyetől a nap minden szobában. Prospektusok kád az igazgatóig.

Kiadó föld.

Eladó nyertesben a köves u! mellett egy katasztrális hold bőven társaságok földben hagyma vagy gabona 275 1000 évre használatra kiadó. Értékemléki lehet:

Özv Varga Pálné

Makó Révőse-utca 28 szám.

Hirdetés feivételik

Makói Független Ujság

nyomdai intézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

Makói Független Ujság nyomdai intézete